

Arbetsordning för Kommunfullmäktige i Örebro

antagen av kommunfullmäktige 18 december 1991, reviderad den 26 maj 1993, 20 april 1994, 19 juni 1996, 8 februari 2001, 21 maj 2014, den 28 februari 2018 och den 20 november 2024

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning har kommunfullmäktige beslutat att denna arbetsordning gäller vid kommunfullmäktiges sammanträden. I den mån arbetsordningen hänvisar till paragrafer är det kommunallagen (2017:725) som avses.

Antalet ledamöter (5 kap 5-8 §§ KL)

1 §

Fullmäktige har 65 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 11 § KL)

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Vid valet bestämmer fullmäktige även mandattidens längd för presidiet.

3 §

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordföranden den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ordförande eller vice ordförande för återstoden av mandattidens längd.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

5 §

Presidiets uppgifter är att förbereda och leda fullmäktiges sammanträden och utveckla fullmäktiges arbetsformer. Presidiet representerar kommunen i olika sammanhang och leder det Interreligiösa- och interkulturella rådet. Presidiet arbetar med MR-frågor i samverkan med ansvarigt kommunalråd. Tillsammans med Kommunstyrelsen ansvarar presidiet för internationella frågor. Presidiet bereder Stadsrevisionens budget och håller regelbunden kontakt med Stadsrevisionen.

Tid och plats för sammanträden (5 kap §§ 11, 12, 13 första stycket och 15 § KL)

6 §

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i juli och augusti. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången tidigast den 15 oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med Kommunstyrelsens presidium.

7 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

Ett extra sammanträde ska hållas om minst en tredjedel av Kommunfullmäktiges ledamöter eller om Kommunstyrelsen begär det. En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

8 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla och publiceras på kommunens webbplats.

9 §

Fullmäktige sammanträder i Rådhusets sessionssal.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

10 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

11 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

12 §

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 17-21 §§ KL)

13 §

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till en kontaktperson i respektive parti, som kallar in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

14 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

15 §

Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

16 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

17 §

En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare (5 kap 69 § KL)

18 §

Ordföranden föreslår tid och plats för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 17 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

19 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet.

Enkla frågor och interpellationer placeras i tillkännagivandet i den ordning fullmäktiges ordförande bestämmer. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena (5 kap 32, 40, 41, 63 och 64 tredje stycket §§ KL)

20 §

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en enkel fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Styrelsens ordförande i ett sådant bolag som avses 10 kap. 2 och 6 §§ KL får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i bolaget.

21 §

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Revisorerna får föredra till kommunen inkomna revisionsrapporter.

22 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats får lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna

23 §

Kommunalråd som inte är ledamot i fullmäktige får delta i överläggningen i alla ärenden och yrka.

24 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och talartid

25 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad. Fullmäktiges presidium kan, i samråd med partierna, föreslå en annan talarordning vid särskilda debatter.

Talartider

Vid ordinarie beslutsärenden har Kommunstyrelsens föredragande och en person per övrigt parti rätt till ett inledande anförande om högst tre (3) minuter.

Vid besvarandet av en motion har en motionär, eller annan företrädare för partiet, och kommunstyrelsens föredragande i ärendet rätt till ett inledande anförande om högst tre (3) minuter.

Vid besvarandet av en interpellation har interpellanten och den interPELLERADE rätt till ett första debattinlägg om högst tre (3) minuter.

Samtliga ledamöter har därefter rätt till obegränsat antal inlägg om högst tre (3) minuter.

Replik och genmäle

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två (2) minuter för en replik på talare från annat parti med anledning av vad en talare anfört.

Rätten till replik gäller bara om talaren i sitt inlägg har apostroferat den som vill ha replik genom att använda namn, partinamn eller motsvarande beteckning, eller på annat sätt uppenbart pekat ut den som vill ha replik.

Den talare som föranlett det korta inlägget har därefter rätt att under högst en (1) minut avge ett kort genmäle, varefter återgång till den ordinarie talarlistan sker.

Inlägget, som innefattar repliken eller genmälet, görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Enkel fråga

När enkel fråga enligt 5 kap. 64 § KL behandlas, får endast den som ställer den enkla frågan och den som lämnat svaret delta med vardera två inlägg om högst tre (3) minuter. Då finns inte rätt till replik eller genmäle.

Ordningen vid sammanträden

26 §

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under ett anförande.

Ordföranden kan visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa sammanträdet.

Yrkanden

27 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Yrkandena ska ha framställts under debatten.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap 25 § första stycket KL)

28 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar (4 kap 25 § andra stycket, 5 kap 54-56, 58 §§ KL)

29 §

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster med en voteringsanläggning eller avger sina röster efter upprop enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst.

Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

30 §

När slutna omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

- om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
- om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas
- om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

31 §

En motion ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den lämnas till presidiet.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt inom den tid som anges i 5 kap 35 § KL. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Bolagens initiativrätt

32 §

Styrelsen i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 2 § KL får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer (5 kap 59-63 §§ KL)

33 §

En interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Interpellation får riktas till ordföranden i en nämnd, ordförande i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 2 § KL ordförande i fullmäktigeberedning, ordförande i kommunstyrelseutskott eller till kommunalråd utan sådant ordförandeuppdrag.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få ta del av svaret så snart detta föreligger dock senast fem dagar före det sammanträde då svaret ska lämnas. Det vill säga om Kommunfullmäktige sammanträder på en onsdag ska svar på interpellationen inkommit senast fredag kl. 12.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 2 § KL, får den nämndordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken interpellationen har ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i Kommunstyrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Enkla frågor (5 kap 64 § KL)

34 §

En enkel fråga ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.

Den ska lämnas in till presidiet eller sekreteraren senast två arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den. Det vill säga om Kommunfullmäktige sammanträder på en tisdag ska enkla frågan inkommit senast på fredag kl. 12.

Vad som sägs i 33 § gäller i tillämpliga delar också på enkel fråga.

Svar på den enkla frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En enkel fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärendena (5 kap 26-33 §§ KL)

35 §

Innan ett ärende avgörs av fullmäktige, ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.

Kommunstyrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Detta gäller inte valärenden.

Fullmäktige får hålla val utan föregående beredning.

Fullmäktige får behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning.

Förklaring av revisionsanmärkning (5 kap. 32 §, 9 kap 14, 15 §§ KL)

36 §

Fullmäktige ska från ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks.

Om fullmäktige inte beslutar något annat bestämmer ordföranden *i samråd med vice ordförandena* i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats. Ordföranden ansvarar i samråd med vice ordförandena för att lägga fram motiverade förslag till beslut i fråga om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning

37 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av det antal ledamöter och ersättare som Kommunfullmäktige beslutar.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval.

Fullmäktige kan dock förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet (5 kap 69 § och 8 kap 12 § KL)

38 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap 27 § KL)

39 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering m.m.

40 §

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Denna arbetsordning träder i kraft den 20 november 2024.